

SUSIKANNAN HOITOSUUNNITELMAN PÄIVITYKSEN VALMISTELURYHMÄN KOKOUS

Valmisteluryhmän kokouksessa aiheena oli uhkaa aiheuttavan suden määritelmä.

Aika maanantai 8.4.2019 klo 11.30 – 14.30

Paikka Kokoushuone Kartano, Mariankatu 11, Helsinki

Osallistujat

Taru Peltola, CORE
Maaren Angeli, Paliskuntain yhdistys
Ere Grenfors, Suomen Metsästäjäliitto
Sakari Mykrä-Pohja, Metsähallitus
Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto
Sami Säynevirta, Luonto-Liitto
Timo Leskinen, MTK
Esa Kukkonen, Suomen Kennelliitto
Mikael Luoma, Suomen riistakeskus
Ilpo Kojola, Luonnonvarakeskus
Harri-Pekka Pohjolainen, Itä-Suomen poliisi
Vesa Pihajoki, Poliisihallitus

MMM:

Vesa Ruusila, erätalousyksikkö, LVO, MMM (puheenjohtaja)
Sami Niemi, erätalousyksikkö, LVO, MMM
Henna Väyrynen, erätalousyksikkö, LVO, MMM (sihteeri)
Jussi Laanikari, erätalousyksikkö, LVO, MMM

1) Kokouksen aloitus

Valmisteluryhmän puheenjohtaja avasi kokouksen.

2) Ilpo Kojolan alustus

Ilpo Kojola piti alustuksen otsikolla ”Rohkeat sudet – ihmisen turvallisuuden näkökulma”. Alustuksen pohjana oli LCIE:n dokumentti ”Management of bold wolves” (2019). Kojola toi esille, että sudet ovat älykkäitä, sopeutumiskykyisiä ja yksilöllisiä eläimiä. Niiden käyttäytymiseen vaikuttavat niin vallitseva tilanne kuin yksilön aiemmat kokemukset.

Kojolan mukaan dokumentissa suden käyttäytyminen voidaan karkeasti jakaa kahteen luokkaan: 1) susi todella käyttäytyy epätavallisen rohkeasti tai 2) suden tulkitaan käyttäytyvän tavalla, joka ei vastaa ihmisen odotuksia suden normaalista käyttäytymisestä (huomattavasti yleisempää).

Kojola esitteli muutamia asiaan liittyviä käsitteitä. Tottumisella tarkoitetaan sopeutumisprosessia, jossa ns. sopeutuu niin, ettei koe ihmisestä uhkaa. Vahvasta tottumisesta voi tulla ongelmallista. Lähikontaktilla tarkoitetaan tilannetta, jossa susi ja ihminen ovat alle 30 metrin etäisyydellä toisistaan ja susi selvästi tunnistaa ihmisen ihmisiksi. Kojolan mukaan 30 metrin sääntö on melko keinotekoinen ja liittyy ennen kaikkea suden näkökykyyn. Mikäli susi ei pakene, se voi olla vahvasti tottunut tai

positiivisesti ehdollistunut ihmiseen. Positiivinen ehdollistuminen tarkoittaa, että susi tottuu positiiviseen ylykkeeseen, kuten ravintoon (esimerkiksi leirintäalueiden jätteet jne.). Negatiivinen ehdollistuminen tarkoittaa välttelyyn johtavaa ehdollistumista negatiivisten kokemusten kuten kumiluotien ja ilotulitteiden kautta. LCIE:n dokumentissa rohkea susi (bold wolf) määritellään yksilöksi, joka toistuvasti sietää ihmisiksi tunnistamiaan ihmisiä alle 30 metrin etäisyydellä itsestään tai jopa näissä tilanteissa lähestyy ihmisiä. On huomattava, että susi ei yleensä tunnista ajoneuvossa olevaa ihmistä ihmiseksi.

Kojola toi esille, että asutuksen lähellä liikkuvia susia pidetään usein nk. rohkeina susina. Kojolan mukaan on erotettava ihmisen lähelle tulevat sudet asutuksen piirissä vierailevista yksilöistä. Tällöin sudet eivät ole välttämättä tietoisia ihmisen läheisyydestä vaan ne voivat tottua talojen läheisyyteen. Ravinnon ohella koira voi olla vahva houkutin sudelle – jopa niin, että susi jättää ottamatta huomioon lähellä olevan ihmisen. Nuoret sudet ovat kokemattomia ja uteliaita, ja myös muuntautumiskykyisempiä - ihmisvaikutteisilla reviereillä ne voivat tulla tottuneemmiksi ihmisen välittömään läheisyyteen.

Kojolan mukaa ei ole tieteellistä näyttöä siitä, että metsästykseltä rauhoitettujen alueiden sudet olisivat vaarallisempia ihmisille. Kuitenkin metsästys voi suosia arkuutta, koska rohkeudessa on perinnöllinen komponentti. Rauhoitetuissa populaatioissa sudet eivät noteeraa ihmistä, jos susilla ei ole syytä ehdollistua positiivisesti ihmiseen.

Kojolan mukaan positiivista ehdollistumista voidaan ehkäistä olemalla lähestymättä ja ruokkimatta susia. Houkuttelevat tekijät tulisi poistaa. Myös pelotteita voidaan testata. Liian rohkean suden kohdalla vaihtoehtona on poisto. Lisäksi olisi hyvä, jos rohkeasti lähestyvien susien havaintoja dokumentoitaisiin. Tällöin dokumentaation tulisi olla ensikäden tieto, jonka asiantuntija varmistaa. Lopuksi Kojola esitteli LCIE:n dokumentissa esitetyn toimenpide- ja riskiarviointitaulukon.

Kojolan mukaan aiheessa on tutkimustarpeita niin tapauskohtaisen aineiston keruun suhteen ja sen suhteen, millaisia vaikutuksia geneettisillä tekijöillä, yksilöllisyydellä ja iällä/oppimisella on suhteessa rohkean käyttäytymisen kehitykseen ja pysyvyyteen. Myös metsästyksen vaikutusta tulisi analysoida suhteessa metsästyksestä pidättäytymiseen ja niiden suhteesta suden käyttäytymiseen suhteessa ihmisiin. Tarvittaisiin myös analyysia erilaisten käytännön toimenpiteiden vaikutuksista.

3) Sami Niemen ja Vesa Pihajoen puheenvuoro

Seuraavaksi Sami Niemi puhui lyhyesti siitä, että olisi tarpeen täsmentää uhkaa aiheuttavan suden määritelmää. Niemen mukaan on tarve tuottaa mahdollisimman selkeä sabluuna hoitosuunnitelmaa varten.

Niemi esitteli MMM:n, poliisin ja Suomen riistakeskuksen kanssa alustavasti ennakkoon pohtimaa taulukkoluonnosta, joka on tehty LCIE:n taulukkoa pohjana käyttäen. Taulukossa kuvattiin suden käyttäytyminen, tulkitaanko se uhkaavaksi sekä suositukset toimenpiteille. ”Ei uhkaavaksi” -käytökseksi taulukossa määriteltiin, jos susi kulkee asuinrakennuksen ohi yöllä tai ei pakene tai pysähdy ajoneuvon nähdessään. Tällöin merkitään kirjaukset Tassuun ja muita toimenpiteitä ei tarvita.

Huomiota tarvitsevat tilanteet, joissa susi kulkee asuinrakennuksen ohi näköetäisyydellä päiväsai-kaan. Toistuessaan tämä edellyttäisi karkoitustoimenpiteitä. Jos susi nähtäisiin toistuvasti asuinrakennusten ja hoidettujen pihapiirien läheisyydessä ja kolme havaintoa kertyisi saman kylän alueelta viikon aikana, se tarvitsi toimenpiteitä. Samoin kuin jos susi antaisi säännöllisesti ihmisen lähestyä,

se vaatisi toimenpiteitä. Näitä olisivat järjestyksessä seuranta, karkotus, poisto. Asiaan kuuluisi tilanteen analysointi ja seuranta. Lisäksi tulisi selvittää mahdolliset syyt suden käyttäytymiselle.

Lisäksi taulukossa oli punaisella pohjalla oma kohtansa sille, että susi käyttäytyy pelottomasti ja lähestyy itse ihmistä tai hyökkää ihmistä kohtaan. Molemmat vaativat aina toimenpiteitä ja tilanne on kriittinen, jolloin toimenpiteenä on suden tappaminen.

Sami Niemen jälkeen Vesa Pihajoki Poliisihallituksesta esitteli poliisin luonnostelemaa taulukkoa aiheeseen liittyen sekä esitteli lyhyesti, kuinka asiasta on nyt kirjattu hoitosuunnitelmaan ja poliisin toimintaohjeeseen.

Pihajoki totesi, että lähtökohtana sille, että susi aiheuttaa uhkaa ihmisten turvallisuudelle on edelleen se, että suden voidaan todeta menettäneen ihmisarkuutensa. Ihmisten turvallisuuden ja poliisin toiminnan kannalta sillä, mistä syystä susi on ihmisarkuutensa menettänyt, ei ole käytännön merkitystä (tarkoitetaan siis, onko susi esimerkiksi sairas, loukkaantunut tai muuten vaan oudosti käyttäytyvä).

Pihajoen mukaan tilanteet, joissa ihmisarkuuden menettäminen voisi olla pääteltävissä, voidaan jakaa muutamaan kategoriaan. Pihajoki esitteli luonnosta, johon oli kirjattu seuraavasti: kohta 1. "Suden pihavierailu", kohta 2. "Susi valoisaan aikaan rakennetussa ympäristössä", kohta 3. "Suden ja ihmisen kohtaamistilanne, kohta 4. "Suden lähiympäristövierailu. Pihajoen mukaan luonnoksessa kohdat 1-3 olisivat ihmisten turvallisuutta vaarantavia ja niistä pitäisi tehdä merkinnät Tassuun. Samoin merkinnät tehtäisiin kohdassa 4, vaikka niillä ei olekaan välitöntä vaikutusta ihmisten turvallisuuteen.

4) Keskustelua aiheesta

Mikael Luoma Suomen riistakeskuksesta kommentoi, että on sisäistetty melko hyvin, että pihasusi-havainto on alle 100 metriä. Poikkeuslupahakemuksen kohdalla tarkastellaan kaikkia alueelta kirjattuja havaintoja. Etäisyydet on helppo tarkastaa. Päätöksenteossa on tärkeää tietää, milloin susi on liikkunut. Petoyhdyshenkilöitä on ohjeistettu, että pihasusista tulee kirjata tarkkaa tietoa.

Keskusteltiin aiheesta ja tuotiin esille, että järkeviä ajatuksia taulukoissa. Kysyttiin, toiseksi alimmasta luokasta (susi lähestyy ihmistä), miksi siinä ei LCIE:n tapaan ollut lisäksi karkoitusta tappamisen ohella. Kysyttiin, onko liipaisin liian herkässä. Tuotiin esille, että LCIE:n taulukossa on 30 metrin määritelmä ja olisiko se perusteltu, koska sitä on kansainvälisesti ehdotettu.

Poliisin edustaja toi esille, että susia pyritään karkoittamaan, jos ne liikkuvat valoisaan aikaan lähellä asutusta.

Sami Niemi lisäsi, että jos kyse on keltaisesta palkista, niin kyseeseen tulee tilanteen analysointi ja karkotus. Myöhemmin vasta tappaminen. Jos susien käynnit pihalla ovat toistuvia (esim. kolme havaintoa saman kylän alueella) kyseeseen tulevat karkotus ja sitten tappaminen.

Keskusteltiin edelleen toiseksi alimmasta punaisesta luokasta. Poliisin edustaja korosti, että vaikka lähtötilanne mikä, niin asiaan sisältyy aina arviointi eikä ns. matemaattisia ratkaisuja tilanteeseen ole.

Sanottiin puheenvuorossa, että poliisin taulukossa näyttäisi olevan niin, että arvioidaan herkemmin, ettei ole normaalia käytöstä. Kysyttiin, onko normaalia, että susi juoksee talojen läpi eikä ole menettänyt ihmisarkuuttaan.

Poliisi kommentoi, että jos susi toistuvasti ja jatkuvasti vieraillee pihapiirissä viikon aikana useamman kerran, niin se voi aiheuttaa toimenpiteitä.

Kommentoitiin kysymykseen esittämällä vastakysymys, entä jos valkohäntäpeura liikkuu pihalla useasti. Kommentoitiin toisessa puheenvuorossa, että talot eivät välttämättä merkitse sudelle mitään.

Kysyttiin, onko muita määriteltyjä toimintakynnyksiä ja millaisia eroja on maiden välillä.

Maa- ja metsätalousministeriön edustaja totesi, että poikkeuslupan myöntäjän on perusteltava lupapäätös tapauskohtaisesti. Kategoriset ratkaisumallit eivät lähtökohtaisesti toimi, vaan asiaan kuuluu tapauskohtainen harkinta.

Keskusteltiin siitä, että määrittelyä tarvitaan kansalaisten suuntaan. On myös hallinto-oikeuksien päätöksiä asiasta. Hallinto-oikeus hylkäsi päätöksen, minkä mukaan yölliset liikkumiset aiheuttaisivat uhkaa.

Poliisin edustaja Harri-Pekka Pohjolainen toi esille, että poliisille haasteena on, mikä on rajanveto sen suhteen, milloin poliisilla on tarve toimia. Pihavierailujen määritelmä on ollut lavea. Jos pystyttäisiin rakentamaan uusi tapa kuvata susien aiheuttamien uhat, mentäisiin paljon askelia eteenpäin kansalaisten näkökulmasta. Jos tulee uusi määritelmä, niin pitäisi pohtia, mikä on hoidetun piha-alueen määritelmä. Kysyttiin, pitäisikö termin olla rohkea susi ja huolta herättävä susi silloin, jos susi on alle 100 metrissä. Kansalaisten näkökulmasta asia on erittäin tärkeä.

Vesa Pihajoki Poliisihallituksesta kysyi, voitaisiinko pidättäytyä siinä määritelmässä, mikä on tällä hetkellä hoitosuunnitelmassa ja onko tarpeen tehdä niin tarkkaa määritelmää. Pihajoki muistutti poliisin operatiivisesta ohjeesta, joka on julkinen asiakirja.

Tuottiin esille puheenvuorossa, että LCIE:n dokumentin mukaan sudet käyttävät yleisesti esim. aurattuja teitä. Konfliktin näkökulmasta tulisikin puuttua muihin kuin normaaliin käytökseen liittyviin asioihin kuten siihen, että susi valitsee yöllä tehokkaan liikkumistavan. Jos tällainen luetaan poikkeukselliseen käyttäytymiseen, niin aika iso osa susista kuuluu siihen joukkoon.

Jatkettiin keskustelua aiheesta ja todettiin, että suden liikkuminen yöllä lähellä asutusta luo uhkan siitä, että susia on alueella. Käytännössä ulkoiluttamiset jäävät valoisalle alueelle. Vaikka susi ei oikeasti olisi uhkaa-aiheuttava, niin se koetaan uhkana. Todettiin, että päiväsaikaan tehdyt havainnot koetaan epänormaalina käytöksenä riippumatta siitä, mitä tutkimuksen puolella osoitetaan normaaliiksi.

Todettiin puheenvuorossa, että lumen vaikutus havaintoihin ja yöllä tehtäviin havaintoihin olisi hyvä eriyttää.

Kommentoitiin yöllisiin jälkiin liittyen, että eivätkö portailta löytyvät jäljet ole uhan näkökulmasta eri asia kuin esim. tiellä olleet jäljet.

Poliisin edustaja totesi, että tämänhetkinen ohjeistus huomioi myös yölliset pihavierailut. Jos on omakotitalo ja löytyy pihasta kolmelta yöltä jäljet, niin aiheuttaa toimenpiteitä.

Kommentoitiin puheenvuorossa, että hierarkia on hyvä ajatus ja se, että korostetaan tapauskohtaista selvittämistä. Jos susi tulee iholle, niin se pitää saada poistaa.

Valmisteluryhmän puheenjohtaja summasi keskustelua toteamalla, että toistuvuus nousee esille. Päiväsaikaan 300 metrin päässä nähty susi ei ole välttämättä niin uhkaava, vaikka olisikin näköpiirissä. Tulisi jotenkin konkretisoida viestiä kansalaisen näkökulmasta ja tähän tarvitaan todennäköisesti tarkempia määritelmiä. Puhuttu jonkin verran eksakteista määritelmistä. On tuotu LCIE:n määritelmästä esille se, että on osittain keinotekoinen, koska perustuu vain näkökykyyn. Lisäksi on noussut esille tapauskohtainen harkinta.

Vesa Pihajoki totesi, että jättäisi hoitosuunnitelmasta pois toimenpiteet. Määriteltäisiin siinä, mikä aiheuttaa uhkaa ja toimenpiteet pois. Poliisin ohjeessa on määritelty toimintavelvollisuus. Määriteltäisiin siis, mikä on uhkaa-aiheuttavaa käytöstä. Toimintavelvollisuuteen liittyy aina tilannekohtainen arvio ja toimenpiteet, vaikka tilanne taulukon mukaan olisikin ns. selvä.

Tuotiin esille puheenvuorossa, että ollaan samaa mieltä siitä, että tapauskohtainen harkinta on hyvä periaate. Jatkettiin toteamalla, että LCIE:n 30 metrin määritelmä on siinä mielessä ymmärrettävä, ettei susi voi hahmottaa kauempaa ihmistä. Kysyttiin, pitäisikö suden käytöstä ja toimenpiteitä esittelevä taulukko jättää sanallisena määritelmänä tai laittaa esim. taulukko liitteeksi tai kokonaan pois.

Poliisin edustaja totesi, että hyvin yksityiskohtaista taulukointia ei ehkä kannata tehdä. Poliisin osalta pakko tehdä jokin oma ohjeistus päätöksentekijäjoukolle eli poliiseille. Sitä ei tarvitse tähän sotkea. Poliisin edustaja kysyi, että mikäli lähdetään pihavierailun määritelmää avaamaan, niin voisiko uusien määritelmien ympärille lähteä tekemään. Esimerkiksi mitä tarkoittaa, jos susi on alle 100 metrin päässä, mihin tulee ilmoittaa jne. Jotakin pitää ehkä kannanhoitosuunnitelmaan avata. Ongelmana on tällä hetkellä se, että kun soitetaan ja kysytään mitä tehdään. Heti pyydetään ja vaaditaan toimenpiteitä.

Puheenjohtaja kysyi, olisiko tällaisella avaamisella tai taulukolla vaikutusta kansalaisiin ja ihmisiin?

Todettiin puheenvuorossa, että ollaan sen asian suhteen skeptisiä. Jokainen tekee oman arvionsa eikä lue katalogista. Jatkettiin toteamalla, että jos ulospäin muutetaan linjaa niin, millaisen viestin se antaa hoitosuunnitelmasta.

Kysyttiin, eikö tässä ole pohjimmiltaan kyse ristiriidasta kansalaisten odotusten ja viranomaisten toiminnan suhteen. Jatkettiin toteamalla, että jos ei tätä ei avata, niin ristiriita ei helpota. Todettiin, että vahvistetun hoitosuunnitelman kansalaiskyselyssä 32 prosenttia vanhemmista piti susia kohtalaiseksi tai suurena riskinä lapsille. Esim. yöllinen havainto koettiin riskinä. Susi on fyysisesti iso ja ei voida tietää, milloin susi tulee takaisin. Tarvetta asian avaamiselle siis on.

Poliisin edustaja yhtyi puheenvuoroon toteamalla, että kansalaisilla on ajoittain epärealistiset odotukset ja ettei kyse ole oikeuksien heikentämisestä vaan asian avaamisesta.

Kommentoitiin toisessa puheenvuorossa, että keskustelussa kukaan ei ole isompaa muutosta esittänyt. Keskeisin asia on ihmisten tottuminen suteen. Tarvitaan viestintäpanoksia.

Tuotiin esille, että Varsinais-Suomessa susi ei pysty olemaan ja elämään ilman, ettei liikkuisi lähellä asutusta. Itä-Suomessa tilanne on eri, koska on harvempaa asutusta. Varmasti ei kohtaa käsitykset uhkaa-aiheuttavan suden määritelmästä.

Maa- ja metsätalousministeriön edustaja totesi, että toiveita on ilmeisesti ollut myös sen suhteen, että selvennettäisiin, milloin poliisi ja riistakeskus toimivat asiassa. Poliisin edustaja vastasi tähän toteamalla, että karkoituksissa olisi hyvä, että riistakeskuksella olisi isompi rooli.

Keskusteluttiin pihahavaintojen kirjaamisesta ja mitä tietoja niistä on näkyvillä. Todettiin, että tällä hetkellä kaikki pihahavainnot kirjautuvat ja esimerkiksi riistavahinkorekisterissä näkyy, miten kaukana ne ovat olleet. Useimmat niistä ovat tieltä, koska sudet käyttävät teitä. Todennäköisesti sudet vain liikkuneet alueella. Kommentoitiin, että Tassu-järjestelmässä pitäisi hypätä saman tien järjestelmästä esille niin sanotut piha-alueen havainnot. Iso painoarvo on sillä, onko havainto oikeasti piha-alueella vai sadassa metrissä.

Seuraavaksi Sami Niemi esitteli kokouksen aikana täydennettyä taulukkoa ja totesi, ettei oteta toimenpiteitä mukaan vaan tuodaan esille, milloin Suomen riistakeskus ja poliisi reagoivat.

Mikael Luoma totesi, että riistakeskus ei aktiivisesti seuraa tilannetta Tassu-järjestelmässä. Suurpe-toyhdyshenkilöitä on ohjeistettu ilmoittamaan SRVA-henkilölle tilanteissa, joissa susi toistuvasti liikkuu asutuksen lähellä ja SRVA esittää asian poliisille.

Pohdittiin taulukon tarkempia muotoiluja ja sitä, mitä tarkoitetaan välittömällä läheisyydellä. Haja-asutusalueella saattaa olla peltoa tai järven jäätä. Kysyttiin, pitäisikö välitön läheisyys jättää pois sen tulkinnanvaraisuuden takia. Kommentoitiin, että voisi ottaa pois, että tulisi selkeämpi. Taulukossa oli määritelmät "suden lähiympäristövierailuksi" ja "suden pihavierailuksi".

Tuotiin esille, että esimerkiksi haja-asutus alueen pihassa voi olla 30 metriä hoidettu nurmikkoa. Jos susi nähtäisiin 50 metrin päästä, niin se olisi kategoriassa 1 eli suden lähiympäristövierailu. Kommentoitiin tähän, että kyseessä olisi sama kategoria kuin nyt ja siten se vahvistaisi nykyisen käytännön.

Kysyttiin, voitaisiinko taulukosta poistaa piha-alueen määritelmä. Lisäksi esitettiin kysymys, miten petoyhdyshenkilöitä koulutetaan merkkamaan havaintoja?

Pohdittiin puheenvuorossa, mikä oikein on kodin pihapiiri. Onko se 100 metrin päässä viljapelloilta?

Sami Säynevirta tuli kokoukseen myöhemmin.

Esitettiin edellisiin kommentteihin liittyen, voisiko määritelmästä ottaa pois termin "välitön läheisyys" kohdassa "susi tai suden jäljet havaitaan alle 100 metrin etäisyydellä asuin- tai tuotantorakennuksesta, kuitenkin piha-alueen tai sen välittömän läheisyyden ulkopuolella tai tieltä."

Todettiin "välittömän läheisyyden" termiin liittyen, että se tuo mukanaan mahdollisuuden soveltaa tapauskohtaista harkintaa. Mahdollistaisi, että voidaan tapauskohtaisesti pohtia pitääkö toimeen ryhtyä.

Poliisin edustaja totesi, että jos tulisi esimerkiksi 2 pihavierailua ja 2 lähiympäristövierailua niin voidaan tehdä kokonaisarviota. Tämä ei tarkoita, ettei ole mitään, vaan että voidaan ottaa kaikki nuo kokonaisarviossa huomioon.

Sami Niemi kysyi, voisiko riistakeskus ottaa enemmän roolia kohdan 2 "suden pihavierailuista" tarkoittaen nimenomaan karkoituspäätöksiä.

Mikael Luoma Suomen riistakeskuksesta totesi, että on säädetty mahdollisuus karkoitukseen ja että sitä on käytetty kaksi kertaa. Samalla myönnetty lupa eläimen tappamiseen. Sellaisia päätöksiä ei ole tehty, joissa olisi tehty vain karkoituksia. Luoman mukaan esitetty menettelytapa olisi looginen, niin etteivät karkoitukset kaatuisi poliisille. Ei ole kyse vielä sellaisesta tilanteesta, jossa poliisin pitäisi poliisilainsäädännön mukaan toimia. Aiheesta voitaisiin käydä keskustelua poliisin kanssa. Luoma totesi, että riistakeskus ei ole kuitenkaan yhtä nopea päätöksenteossa vaan asian tutkiminen vaatii aina aikaa.

Poliisin edustaja totesi, että Kohta 3 "susihavaintaan valoisaan aikaan rakennetussa ympäristössä" on elävässä elämässä todennäköisempi. Todettiin, että kohta 2 "suden pihavierailu" tulee osittain uutena.

Kommentoitiin puheenvuorossa taulukkoa, ja todettiin sen vaikuttavan asioita järkeistävältä. Kysyttiin, voisiko siihen lisätä sen selvittämisen, onko houkuttumia kuten raatoja tai roskia.

Todettiin, että ruokahoukuttimien poistossa on kyse toimenpiteestä ja että ajatus oli, että taulukossa olisi ilmaistu vain toimivallat viranomaisten suhteen.

Todettiin, että taulukossa on muuttunut se aiempaan käytäntöön verrattuna, että ei olisi reagoitua 1.kohdassa eli suden lähiympäristövierailun yhteydessä.

Todettiin puheenvuorossa, että havaintoilmoitus ei 1.kohdassa saisi jäädä vain pelkäksi ilmoitukseksi. Tulisi laittaa, että arvioidaan kokonaisharkinnassa. Todettiin, että voisi laittaa toistuvuudesta niin, että 3 toistuvaa havaintoa kohdassa 1. Kategoriassa 2 voisi riittää vähempikin.

Puheenjohtaja totesi, että tarkoitus ei ole vähentää susihavaintojen määrää tai aktiivisuutta niiden ilmoittamisen suhteen. Puheenjohtaja kysyi, mitä ajatuksia taulukko herättää ja millaista viestintää tarvitsee tuekseen? Puheenjohtaja painotti, että tarkoitus ei ole väheksyä kenenkään kokemusta.

Todettiin, että kohta 4 "suden ja ihmisen kohtaamistilanne" on selkeä. Kysyttiin, menevätkö kohta 2 "suden pihavierailu" ja kohta 3 "susihavaintaan valoisaan aikaan rakennetussa ympäristössä" osittain limittäin. Kysyttiin, voisiko 2. kohta perustua jälkihavaintoon ja voisiko näköhavainto olla 3. kohdan asiaa? Jatkettiin toisessa puheenvuorossa ajatusta, ja ehdotettiin, että 2. kohdassa puhuttaisiin jäljistä ja 3. kohta olisi laveampi. Tuotiin esille, että susien jäljet pihapiirissa, taajamassa ja rakennetussa ympäristössä ovat eri asia. Lisäksi on eri asia, jos aamulla avaa oven ja näkee suden, joka lähtee karkuun. Tällöin susi voi tulla ns. yllätetyksi, eikä kyseessä ole välttämättä niin uhkaava tilanne. Voisi kirjata, että ilmoitetaan poliisille, että susi on ollut pihassa, vaikka on juuri lähtenyt.

Jatkettiin keskustelua vielä toteamalla asian olevan viestinnällisesti tärkeä. Tulisi tietää, miten toimia eri tilanteissa. Jos susi on pihassa, niin silloin tulee soittaa tai ilmoittaa poliisille.

Puheenjohtaja totesi keskustelun pohjalta, että tämä voisi olla eka versio, josta lähdetään liikkeelle. Saataisiin selkiytettyä nykyistä tilannetta ilman, että lähdetään väheksymään sitä. Selkiyttäisi myös roolijakoa ja antaisi viestinnälle tukea sen suhteen, milloin kynnykset ylittyvät toiminnan suhteen.

Kysyttiin, voisiko taulukossa mainita, että milloin susi pitää karkoittaa.

Todettiin, että poliisin puolelta on esitetty toive, ettei listattaisi konkreettisia toimenpiteitä vaan listattaisiin mahdollisia toimenpiteitä. Tähän päivään mennessä riistakeskus ei ole käyttänyt tuota vaihtoehtoa. Kun pyritään luomaan selkeitä rajauksia, niin tässä sen takia kirjattiin riistakeskuksen osalta tuo kohta, että tulisi mainituksi, että riistakeskuksella on toimivalta karkoituksiin.

Kysyttiin, miten karkoitukset käytännössä menevät ja miten nopeasti luvan saa.

Poliisin edustaja vastasi, että jos on oletamus, että susien käynnit ovat toistuvia, niin silloin karkoitetaan. Karkoitus määrätään siis alkavaksi.

Tuotiin esille, että taulukko kuvaa, mitä susi on tehnyt ja kuka toimii. Todettiin, että unohdettiin vastata ihmisten odotuksiin.

Vastattiin kommenttiin taulukon sisällöstä ja todettiin, että voisiko olla kaksi erillistä taulukkoa, joista toinen on ns. toimintaohjeiden täsmennys. Jatkettiin toteamalla, että tärkeää asiassa olisi varmaan konkreettinen viestintä ja se, mitä kansalaisen tulee tehdä.

Todettiin puheenvuorossa, että riistakeskuksen toimesta tehtävät mahdolliset karkotukset loisivat kuvan riistakeskuksesta aktiivisena toimijana.

Kysyttiin, voisiko avata suden käyttäytymistä dokumentin pohjalta. Jos siis avaisi suden käyttäytymistä hoitosuunnitelman päivityksessä. Se lisäisi kansalaisen tietotarvetta suden käyttäytymisestä sekä biologiasta.

Kommentoitiin, että yhdessä luonnosteltu taulukko voisi mahdollisesti tulla hoitosuunnitelmaan. Hoitosuunnitelmaan voisi kirjoittaa kappale siitä, miten nähdään se, että milloin susi aiheuttaa uhkaa. Viestintäryhmän linjausten mukaisesti poliisihallitus on aiheesta tiedottanut. Myös ”poliisin rooli susiasioissa” dokumentti olemassa.

Puheenjohtaja totesi, että asiassa viestimistä voitaisiin pohtia viestintäryhmässä. Todettiin, että jatketaan aiheen käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

Alla: Sami Niemen esittelemän taulukon pohjalta kokouksessa täydennetty ja muokattu taulukko.

Määritelmä	Toimija
<p><u>1. "Suden lähiympäristövierailu"</u></p> <p>Susi tai suden jäljet havaitaan alle 100 metrin etäisyydellä asuin- tai tuotantorakennuksesta, kuitenkin piha-alueen tai sen välittömän läheisyyden ulkopuolella tai tieltä.</p>	<p>Ilmoitus suurpetoyhdyshenkilölle</p> <p>Ilmoitus Suomen riistakeskukselle, jos kolme havaintoa viikon aikana saman kylän alueella. Suomen riistakeskus arvioi tilannetta</p>
<p><u>2. "Suden pihavierailu":</u></p> <p>Suden jäljet havaitaan asutun rakennuksen tai tuotantorakennuksen piha-alueella. Piha-alueella tarkoitetaan asuin-, piha- ja tuotantorakennusten muodostamaa hoidettua aluetta.</p> <p>Jos sudesta saadaan näköhavainto pihassa ja poistuu välittömästi tultuaan havaituksi. Jos susi ei poistu välittömästi ihmisen havaittuaan paikalta, kyseessä voi suden läsnäolon jatkessa olla kohdan 3. tilanne.</p>	<p>Ilmoitus suurpetoyhdyshenkilölle, joka informoi alueen SRVA-ryhmää</p> <p>SRVA-ryhmän toimesta konsultaatio riistakeskuksen kanssa. Suomen riistakeskus seuraa tilannetta. Mahdolliset karkoitukset Suomen riistakeskuksen toimesta.</p> <p>Ilmoitus poliisille. Poliisi arvioi tilanteen.</p>
<p><u>3. "Susi havaitaan valoisaan aikaan rakennetussa ympäristössä":</u></p> <p>Suden havaitaan liikkuvan tai oleskelevan valoisaan aikaan rakennetussa ympäristössä tai ihmisten asuinalueilla satunnaista havaintoa ja välitöntä paikalta poistumista (=pihavierailu) pidempään.</p>	<p>Ilmoitus hätäkeskukseen ja poliisille</p> <p>Poliisi arvioi tilannetta ja toimii arvion pohjalta</p>
<p><u>4. "Suden ja ihmisen kohtaamistilanne":</u></p> <p>Susi lähestyy ihmistä tai ei muussa kohtaamistilanteessa lähde poistumaan paikalta (jää kiertelemään tai seuraamaan taikka käyttäytyy uhkaavasti). Samoin tilanteet, joissa susi on jo aiheuttanut tai yrittänyt aiheuttaa henkilövahingon tai on käynyt tai yrittänyt käydä ihmisen ulkoiluttaman kytketyn koiran tai muun kotieläimen kimppuun.</p>	<p>Ilmoitus poliisille</p> <p>Poliisi arvioi tilannetta ja toimii arvion pohjalta</p>

5) Kokous päättyi

Sovittiin seuraavien kokousten ajankohdiksi: 10.5. klo 10.00 – 15.00, jolloin jatkettaisiin uhkaa aiheuttavan suden määritelmästä keskustelua. 29.5. klo 10.00 – 16.00 platform ja 10.6. klo 10.00 – 16.00. 17.6. klo 12.00 – 15.00 pidetään kokous tilanteen mukaan.

Puheenjohtaja päätti kokouksen noin klo 14.30.